

(Άνεκδοτο γραμμενό γιὰ τὸ «Μπουκέτο»)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Δὲν εἶνε καθόλου παράξενο, γιατὶ δὲ νέος αὐτὸς ἡταν ὁ μόνος ἀπὸ

τὸ συγγενολόγι τοῦ ἀντρός της, ποὺ τῆς ἔδειχνε συμπάθεια πραγματική. "Ετσι, σιγά-σιγά, τοῦ τὰ εἶπε ὅλα. 'Ακόμα καὶ πώς δὲν τὴν ἔχωνευνταν τὰ πεθερικά της, γιατὶ ἡταν ἀπροικη καὶ παρακατινή' πώς ἀναγκάστηκαν νὰ τὴ δεχθοῦν γιὰ νύφη, γιὰ νὰ μὴ σκοτωθῇ δὲ 'Ορέστης, ὅπως τοὺς φοβέριζε' πώς εἶχαν γίνει γιὰ αὐτὰ πολλές «οἰκογενειακές σκηνές», καὶ πώς ἀφοῦ ήσυχασαν λίγο, ἄρχισαν ἡ σκηνὲς τῆς ζήλειας ἀνάμεσα στὸ ἀντρόγυνο, χειρότερες αὐτές, γιατὶ ὁ 'Ορέστης ἔφθασε καὶ νὰ τὴν δέρνῃ.

'Ο Νάσος ἔφριξε:

- 'Αλήθεια; ὥς ἔκει ;
- "Ως ἔκει, ναι :
- Κι τὸ ὑπομένεις ;
- Τὰ ὑπομένω ὅλα, γιατὶ τὸν ἀγαπῶ.
- Τὶ δυστυχισμένα πλάσματα ποὺ εἰσάστε σεῖς ἡ γυναικες!

Φαντάζεσαι πώς ἔνας ἀντρας θ' ἀγαποῦσε πειὰ μιὰ γυναίκα ποὺ θάφτανε νὰ τὸν δέρνῃ;

— Μήν τὸ λές αὐτό. "Ανθρωπος ποὺ ἀγαπᾶ, ἀντρας ἡ γυναικα, τὰ ὑποφέρει ὅλα. Πόσοι ἀντρες δὲν βασανίζονται ἀπὸ τὶς γυναικες τους — ἔγω ξέρω μερικοὺς — κι' ὅμως τὶς ἀνέχονται, γιατὶ τὶς ἀγαποῦν...

'Ο Νάσος δὲν εἶπε τίποτα. Κι' αὐτὸς ἤξερε μερικοὺς τέτοιους ἄνδρες. Καὶ ίσως ἡ Εύτυχία εἶχε δίκηο: 'Η ἀγάπη παραμερίζει καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια, κι' ὅταν ἡ ἀξιοπρέπεια ὑπερνικᾶ, θὰ πῆ πώς ἡ ἀγάπη εἶνε λίγη... Μὰ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἔκεινη, δὲ Νάσος ἀλλαξει ἰδέα, γιὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς νέας γυναικας. 'Η Κατίνα, ποὺ δὲν τὴν χώνευε, τὴ συκοφαντοῦσε δίχως ἄλλο. Πώς ἡταν δυνατὸν «νὰ κυττάζῃ τὸν ἔνα καὶ τὸν ἄλλον», ἀφοῦ ἀγαποῦσε τὸν ἀντρα τῆς ; Πῶς ἡθελε νὰ ντύνεται «ἀνθρωπινά» ; Μ' αὐτὸ θὰ τόκανε γιὰ τὸν ἀστό της, γιὰ τὴ δική της εὐχαρίστησι, καὶ ίσως ἀκόμα γιὰ τὸν ἀντρα τῆς τὸν ίδιο. Πάντα μιὰ νέα γυναικα θέλει νὰ φαίνεται δόσο τὸ δυνατὸ πιὸ ώμορφη, χωρὶς νᾶχη στὸν νοῦ της καὶ τίποτα κακό. 'Η φιλαρέσκεια πολλές φορὲς εἶνε ἀθώα.

Τέτοια ἡταν — δὲ Νάσος θὰ στοιχημάτιζε — κι' ἡ φιλαρέσκεια τῆς Εύτυχίας. Κι' ἀκόμα — τώρα τὸ ἔθλεπε — ἡ συμπάθεια ποὺ τοῦ εἶχε δείξει ἐξ ἀρχῆς. "Αν ἡταν πονηρή, τόσον κακό, αὐτὸς θὰ τόχε καταλάβει. Μὰ δὲν τὸν ἀγαποῦσε παρὰ γιὰ ἀγάπη τοῦ 'Ορέστη' κι' ἀν τοῦ ἀνοιγε τὴν καρδιά της, μὲ τόση ἐμπιστοσύνη, τὸ ἔκανε ὅπως σ' ἔναν διδερφό του ποὺ τὸν θεωροῦσε καὶ δικό της. Γιά, νὰ τῆς ἔκανε ὅμως κόρτε, ἡ γιὰ νὰ τὴ συμβούλευε καμμιὰ «έκδικησι» σὰν ἔκεινη πούχε πεῖ ή Κατίνα, καὶ θᾶθλεπε ἀν θὰ μποροῦσε νὰ σταθῇ κοντά της στιγμή: Θὰ τὸν ἔθριζε καὶ θὰ τὸν ἔδιωχνε χωρὶς ἄλλο.

"Ετσι, μὲ τὴν ἰδέα, ἄλλαξε καὶ τὸ αἰσθημα τοῦ Νάσου πρὸς τὴν Εύτυχία. Τὴν ἔθλεπε τώρα σὰν κάτι ἀπαγορευμένο, σχεδὸν Ἱερό, καὶ μ' αὐτὸ μπόρεσε ν' ἀποκοιμίσῃ, νὰ σθύσῃ τὸν πόθο ἐκεῖνο, ποὺ ἀθέλητα τοῦ εἶχαν ἀνάψει τὰ λόγια τῆς Κατίνας. 'Η συμπάθεια του μεγάλωσε, ἔγινε ἀγάπη ἀδελφική. Κι' ἐνῶ ἔνας ἄλλος, ἀμα ἔθλεπε πώς δὲν θαίνει τίποτα, θ' ἀποτραβιόταν, ἀπεναντίας ὁ Νάσος, μὲ τὴν ἀγάπη αὐτὴ ποὺ αἰσθανόταν τώρα γιὰ τὴν Εύτυχία, ἄρχισε νὰ τὴν πλησιάζῃ περισσότερο, νὰ τὴ βλέπῃ καὶ νὰ τῆς μιλᾶ, συχνότερα. Κ' ἡταν πολὺ εὐχαριστημένος, γιατὶ ἔθλεπε πώς τὸ φιλικό, τὸ ἀδελφικό του ἐνδιαφέρον ἀνακούφιζε πραγματικὰ τὴν Εύτυχία, ποὺ ἡταν λιγώτερο δυστυχισμένη ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ μποροῦσε νὰ ἐμπιστεύεται σὲ κάποιον τὸν πόνο της.

'Η Κατίνα καὶ ἡ Πολυζώνια ἔτριβαν τὰ χέρια τους. Γιατὶ αὐτὲς ἡταν θέθαιες πώς δὲ σπόρος ποὺ εἶχαν ρίξει ἐφύτρων, πώς δὲ Νάσος κι' ἡ Εύτυχία τάψηναν τώρα σιγά-σιγά, καὶ πώς σήμερα-αὔριο τὸ κακό θὰ ξεσποῦσε — ἔνα κακό τόσο καλὸ γι' χύτες καὶ σωτήριο...

Κι' δὲ 'Ορέστης; Τί ἔκανε σ' αὐτὰ ὅλα δὲ ζηλιάρης ;

Τίποτα! Δὲν εἶχε ύποπτευθῆ ἀκόμη πώς δὲ γυναικα του μποροῦσε νὰ τάξῃ μὲ τὸν νεαρὸ γεωπόνο. Πρῶτο, γιατὶ μπροστά του δὲν μιλούσαν μὲ τόση οἰκειότητα — κι' αὐτὸ ἐξ αἰτίας τοῦ Νάσου, ποὺ ὅσο εἶχε στὸν νοῦ του τὸ κακό, φοβόταν καὶ συμμαζευόταν. Κι' ἔπειτα, γιατὶ δὲν ἤξερε πόσες ὥρες ἔμεναν καὶ μιλούσαν οἱ δύο τους, ὅταν αὐτὸς ἔλειπε στὴ δουλειά του. Πρωὶ κι' ἀπόγευμα, σχεδὸν ταχτικά, δὲ Νάσος βρισκόταν στοῦ Πολυζώνη. Μόλις τελείωνε τὰ «τρεχάματά» του, ἔκει πρωτοπήγαινε, γιὰ νὰ πῆ τὸ ποτέλεσμα καὶ, μὲ τὴν πρόφασι αὐτή, νὰ ίδῃ τὴν Εύτυχία. 'Η Πολυζώνια — μὰ καὶ ἡ Κατίνα, ὅταν ἡταν ἔκει — τυύς ἔφηναν ἐπιτήδες μόνους.

Τοῦ 'Ορέστη τοῦ τόκρυθαν, τοῦ τὸ ἀποσιωποῦσαν, σὰν κάτι ἀδιάφορο κι' ἀσήμαντο. Μὰ καὶ ή ίδια ἡ Εύτυχία, ἀφ' ὅτου ἔρχισε νὰ μιλᾶ ἐμπιστευτικὰ στὸν Νάσο, ἔκρυθε τὶς ἐπισκέψεις του

η τὴ διάρκεια τους, ἀπὸ τὸν ἀντρα της.

- "Ηρθε καθόλου δὲ Νάσος;
- Ναι.. μόλις ἔφυγες...
- Κάθησε πολὺ ;
- Κανένα τέταρτο.

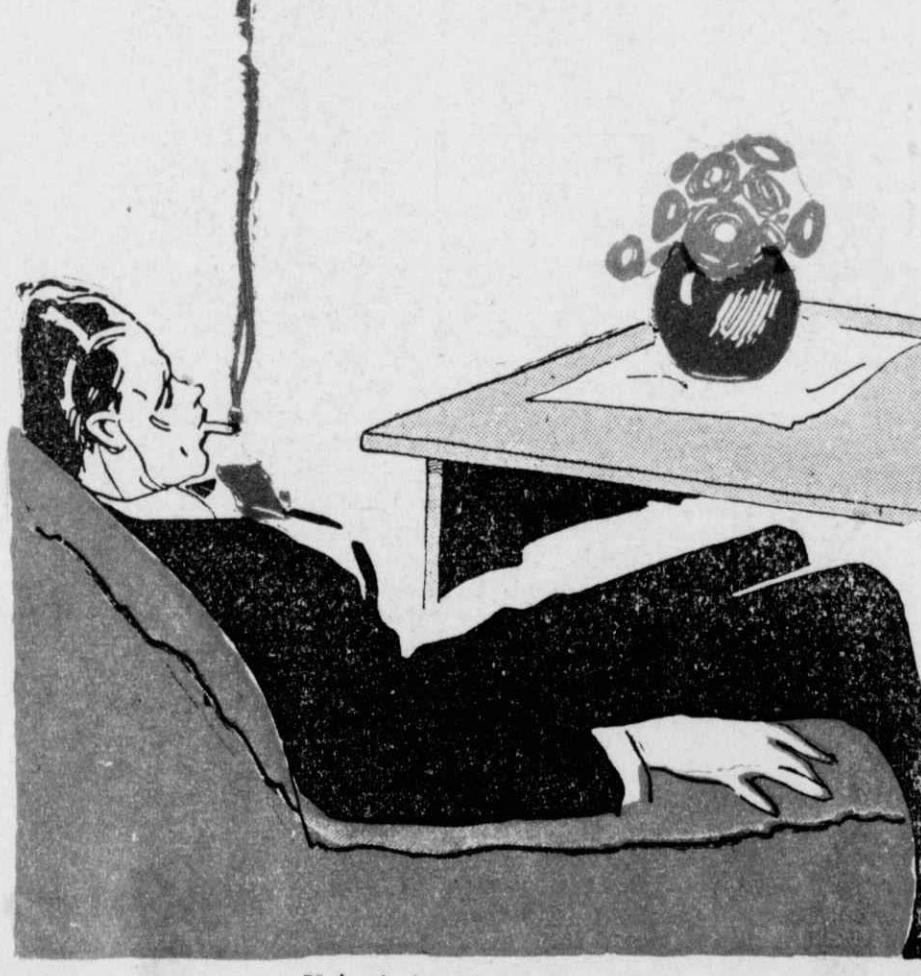
Κ' εἶχε καθήσει διόκλητη ώρα.

Σύμφωνες κι' ἡ ἄλλες. Μιὰ μέρα μάλιστα ποὺ ἡ Εύτυχία εἶπε πάλι «κανένα τέταρτο», ή Κατίνα, ποὺ ἔτυχε μπροστά, τὴ διώσθωσε:

— Τὶ λές, καῦμένη ! οὔτε τέντε λεπτά.

Η Εύτυχία ἀπόρησε λιγάκι. Γιατὶ τάχια τὴν «ἀποσκέπαξε» ἡ ἀνδραδέλφη της; Καὶ γιατὶ ἀκόμα κι' ἡ πεθερά της δὲν τύχε ποτέ, μπροστά της τοῦ Ήρχιστο, νὰ πληροφορήσῃ τὸν 'Ορέστη γιὰ καμμιὰ ἐπίσκεψη τοῦ Νάσου,, ἀπὸ αὐτὲς ποὺ δὲν τὶς ἔπαιρνε εἰδῆσι δὲ γυιός της, γιατὶ δὲ νεαρός εἶχε πάλι «ιιόλις ἔφυγε» κι' εἶχε φύγει πρὶν γυρίση;

Γιὰ νὰ τὸ ἔξηγήσῃ, ἡ Εύτυχία συλλογίστηκε ἔτσι: «Αὔτες δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὸ κάνουν γιὰ μένα. "Η γιὰ τὸ Νάσο θὰ τὸ κάνουν, ἡ γιὰ τὸν 'Ορέστη. Μὰ γιὰ τὸ Νάσο δὲν τὸ πιστεύω. Θάπρεπε νὰ τὸν ἀγαποῦν περισσότερο κι' ἀπὸ τὸν

Καὶ τὸ ὑπομένεις ;

Όρέστη, πού είνε άδυνατον. "Ωστε γι' αύτὸν μόνο τὸ κάνουν. Τὸν ξέρουν γιὰ ζηλιάρη καὶ θὰ φοβοῦνται πῶς θ' ἀνησυχήσῃ, θὰ ύποφέρη, θὰ πονέσῃ... ἀδικα. Γιατὶ δὲν πιστεύω νὰ νομίζουν, οὔτε αὐτές, πῶς ἔχω τίποτα μὲ τὸν ἀνθρωπο. Ξέρουν δὰ πόσο ἀγαπῶ τὸν 'Ορέστη. Ξέρουν δόμως καὶ πόσο δ 'Ορέστης μ' ἀγαπᾶ. Γι' αὐτό, γι' αὐτὸν δὲν τοῦ λένε τίποτα. Εἰδεμή, ἀν̄ ήταν θέειες πῶς θὰ μὲ χώριζε ἢ θὰ μὲ σκότωνε, ω, αὐτές θάφταναν κι' ὥς τὴ συκοφαντία!»

Αὐτὰ σκέφθηκε ἡ Εύτυχία κ' ἡσύχασε.

"Ωστόσο ἡ ζωὴ τῆς ἐξακολουθοῦσε ἡ ἴδια. 'Ο 'Ορέστης τὴν κρατοῦσε πάντα περιωρισμένη, τῆς ἔκανε σκηνὴς γιὰ τὸ ντύσιμό της, τὴ ζήλευε φοβερά, κι' ἔφτανε ὥς τὸ ξύλο, μόλις τοῦ φαινόταν πῶς «παρακαύτταζε» ἀνθρωπο. 'Η μεγαλύτερη σκηνὴ ἔγινε ἔνα κυριακάτικο πρωὶ ἐξ αἰτίας ἐνὸς φοιτητῆς Ἀθηναίου, ποὺ τὸ σπίτι του ήταν ἀντικρύ στοῦ Πολυζώνη. Ἡταν ἔνας μεγαλόσωμος κι' ὡραιότατος ἔφησος, ποὺ θύμιζε 'Ερμῆ. 'Ο 'Ορέστης μάλιστα πρὶν παντρευτῆ, τοῦ εἶχε κάνει ἔνα σονέττο. Τὸν μίσησε δόμως φοβερὰ ἀφ' ὅτου τοῦ φάνηκε πῶς κρυφούτταζε ἀπ' ἀντικρὺ τὴν Εύτυχία καὶ πρὸ πάντων ἀφ' ὅτου τοῦ πέρασε ἡ ἰδέα πῶς κι' αὐτὴν δὲν τὴν ἄφηνε ἀσυγκίνητη ἢ ὥμορφιά του. 'Εκεῖνο τὸ πρωὶ, πολὺ ἀτημέλητη, εἶχε πλησιάσει ἔνα ἀνοιχτὸ παράθυρο. Οὕτε εἶδε πῶς ἀντίκρυ, στὸ μπαλκόνι τῆς κάμαράς του, καθόταν ὁ φοιτητής καὶ διάβαζε ἔφημερίδα. 'Ο 'Ορέστης δόμως τὸν εἶδε. Κι' ἀρπάζοντάς την ἀπὸ τὰ μαλλιά, τὴν τράβηξε μέσα, ἔκλεισε τὸ παράθυρο καὶ τὴν ἔσπασε στὸ ξύλο.

— Γιατὶ ; γιατὶ ; τί σοῦκαμα; τοῦ φώναζε καθὼς τὴν ἔδερνε.

— Καὶ ρωτᾶς ἀκόμα, ξετίπωτη, ἔλεεινή ; τῆς ἀπαντοῦσε. Στραβός νομίζεις πῶς εἶμαι ; Τὰ κάλλη σου ήθελες νὰ δείξης ο' αὐτὸν τὸν χαμένο, ποὺ θγῆκες μισόγυμνη στὸ παράθυρο;

'Η ἀγανάχτησι ἔπινε τὴν Εύτυχία γι' αὐτὸν τὸ φόρτωμα καὶ, μὲ τὰ κλάματα, ἀρχισε νὰ τὸν
θρίζῃ κι' ἔκεινη. Μὰ δὲν κατάφερε παρὰ νὰ δυρθῇ τόσο ἀγρια, ώστε ἀναγκάσθηκε νὰ μείνη στὸ κρεβάτι δυὸς ἡμέρες.

Τέτοια ἄλλο τίποτα. Μόνο ἔξι ἀδιτίας τὸ Νάσου δὲν εἶχε γίνει ἀκόμα σκηνὴ. 'Η Κατίνα καὶ ἡ Πολυζώναινα δὲν ἔλεγαν λέξι. 'Υποκρίνονται μάλιστα μεγάλη συμπόνια γι' αὐτὰ ποὺ τραβοῦσε ἀπ' τὸ ζηλιάρη» ἡ νύφη τους, κι' ἔπιψαν σχεδόν ὀλωσδιόλου νὰ τῆς κάνουν προσθλητικοὺς ὑπαινιγμούς γιὰ τὴν φτώχεια της, τὴν ταπεινή τῆς οἰκογένεια ἢ τὴν κακὴν ἀνατροφή τῆς.

'Απ' αὐτὰ ὅλα ἰδέα δὲν εἶχαν οἱ Μουρίκηδες. 'Η Εύτυχία δὲν ἔθλεπε τοὺς δικούς τῆς τόσο συχνά, κι' ὅταν τοὺς ἔθλεπε, προσπαθοῦσε νὰ τοὺς κάνῃ τὴν εὔχαριστημένη, τὴν εύτυχισμένη. Φουικά, καμμιὰ φορὰ δὲν τὸ κατάφερνε. 'Εκεῖ ποὺ μιλοῦσε μὲ τὴ μητέρα της, μὲ τὶς ἀδερφές της, στεκόταν ἀξαφνα σκεπτική, ἀφρημένη, ἡ τῆς ξέφευγε κανένας στεναγμός. 'Ανησυχοῦσαν καὶ τὴν ρωτοῦσαν: τί ἔχει ; τί συμβαίνει; μὴν τοὺς κρύψει τίποτα; Τοὺς καθησύχαζε: δὲν συνέθαψε τὸ παραμικρό. Κι' ὅταν ἔκεινες ἐπέμεναν, τοὺς ἔλεγε:

—"Ε, τίποτα σπουδαῖο. Τὰ συνθισμένα.

I' (Τελευταῖο)

"Ετοι προετοιμάσθηκε τὸ ἔγκλημα.

"Οταν ἔκριναν πῶς ήταν πειὰ καιρός, ἡ γυναῖκες ἔκεινες ἀπεφάσισαν νὰ μιλήσουν. Καὶ μισέρα ἡ Κατίνα ρώτησε ξαφνικό τὸν ἀδερφό της !

— 'Ο Νάσους θὰ μείνη πολὺ ἀκόμα στὴν Ἀθήνα ;

— Τὰ ὑπομένω ὅλα, γιατὶ τὸν ἀγαπῶ.

'Ο 'Ορέστης τὴν κύτταξε. Τοῦ ἔκαμε ἐντύπωσί τὸ πολὺ ἀλλοκοτὸν ὄφος τῆς. Καὶ τῆς εἶπε μὲ κάποια φούρκα:

— Καὶ ποὺ ξέρω ἔγω; Δικός σου ξάδερφος εἶνε. Ρώτα τὸν!

— Μὲ συγχωρεῖς! ἔκαμε μὲ τὸ ἴδιο ὄφος ἡ Κατίνα. Δὲν εἶνε δικός μου ξάδερφος... τοῦ ἀντρός μου εἶνε... 'Εμεῖς καμμιὰ συγγένεια δὲν ἔχουμε μαζύ του!

'Ο λόγος αὐτὸς φάνηκε τοῦ 'Ορέστη ἀκόμα πιὸ παράξενος. Καὶ χαμογελῶντας στὴ φούρκα του, ρώτησε:

— Γιατὶ τὸν ἀποκηρύττεις; Μὴν ἔκαμε καμμιὰ κατάχρησι ἐκεῖ στὴ Θεσσαλία;

'Η Κατίνα κούνησε τὸ κεφάλι της μὲ νόημα κακό.

— Τί τρέχει; ἔκαμε δ 'Ορέστης.

— Τὴν κατάχρησι μοῦ φαίνεται πῶς τὴν κάνει ἔδω, εἶπε. Κ' εἶνε μιὰ μεγάλη κατάχρησι αὐτή. Κυταχρᾶται τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ τοῦ ἔχουμε καὶ τὴν ἐλευθερία ποὺ τοῦ δίνουμε σὰν σὲ συγγενῆ.

'Ο 'Ορέστης ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ γούρλωσε τὰ μάτια. 'Ανύποπτος ὀλωσδιόλου, ὡς ἔκεινη τὴ στιγμή, ύπωπτεύθηκε ἀξαφνα κι' ἀρχισε νὰ τρέμη.

— Δηλαδή ;...

— Μὰ νά, όλο ψι-ψι-ψι μὲ τὴν Εύτυχία... 'Ωρες κάθονται καὶ τὰ λένε κεῖ μέσα... Κι' αὐτὸν δὲν μ' ἀρέσει καθόλου!

— 'Ωρες;... Πότε;... 'Εγώ δὲν τοὺς εἶδα ποτὲ νὰ μιλήσουν δερες.

— Μὰ ἔρχεται ὅταν ἔσυ λείπης...

— Καὶ μοῦ λέτε πάντα πῶς δὲν κάθεται οὕτε πέντε λεπτά!

— Στὴν ἀρχή ναί. Τώρα δόμως κάθεται πολύ. Χτές, ἔξαφνα, ήρθε στὶς δέκα τὸ πρωὶ καὶ ἔφυγε τὸ μεσημέρι.... Δὲν ήμουν ἔδω... 'Ηρθα τὴ στιγμὴ ποὺ ξφευγε... Μὰ ἡ μητέρα, ποὺ κι' αὐτὴ ἔχει μπεῖ σὲ ύποψία, μοῦ τὸ εἶπε.

— Καὶ τοὺς ἀφήνετε μονάχους;

— "Οταν τυχαίη νάμαι ἔδω, κάθουμαι κι' ἔγω μαζύ τους. Μὰ ἡ μητέρα ἔχει τὶς δουλειές της. Δὲν μπορεῖ νὰ κάθεται καὶ νὰ σαλιαρίζῃ δυὸς δρες μὲ τὸ Νάσο !

'Ο 'Ορέστης εἶχε γίνει χλωμὸς καὶ χλωμιάζε δλοένα περισσότερο. Εἶχε καταλάβει πειὰ πῶς αὐτὸν ἔμοιαζε μὲ τ' ἄλλα ποὺ φανταζόταν ἵσως ἀπ' τὴ ζήλεια του: ήταν σοθαρό.

— Νομίζεις λοιπὸν πῶς ἡ Εύτυχία τάχει μαζύ του ; ρώτησε μόλις μπορῶντας, ἀπ' τὴν τρεμούλια του, ν' ἀρθρώσῃ: "Οταν είσαι καὶ σὺ μπροστά, τί λένε ;

— Γιὰ τὴν Εύτυχία δὲν ξέρω, δὲν τὴν παίρνω στὸν λαιμό μου... Εκεῖνος δόμως ώρισμένως τὴν ἔβαλε στὸ μάτι καὶ... προσπαθεῖ τώρα νὰ τὴ φέρῃ στὰ νερά του.

— 'Απὸ ποὺ τὸ κρίνεις αὐτὸν ;

— Παρατήρησα δυὸς φορές, ποὺ μπῆκα μέσα ξαφνικά, πῶς ταράχτηκαν, μοῦ φάνηκε μάλιστα πῶς εἶχαν θιαστῆ ν' ἄλλαξουν θέσι, ν' ἀπομακρυνθοῦν δένας ἀπ' τὸν ἄλλον. Μιὰ μέρα, ἡ μαμά αὐτὸν εἶδε καλά. Κάθουνταν κ' οἱ δυὸς στὸ ντιβάνι καὶ μόλις μπῆκε, ἔκεινος τραβήχθηκε δῶς τὴν καρέκλα. Δὲν πρόφθασε δόμως νὰ καθήσῃ. 'Η μαμά τὸν είδε.

— Τότε λοιπὸν εἶνε ἔνοχη καὶ Εύτυχία:

— Δὲν ξέρω, σου εἶπα. Μπορεῖ νὰ τὸν περνᾶ μὲ λόγια, ώς ποὺ νὰ ξεκουμπιστῇ ἀπὸ δῶ, νὰ τὴν ἀγήσῃ ήσυχη. Γι' αὐτὸν σὲ ρώτησα πότε θὰ φύγη... 'Η ἀλήθεια δίνως εἶνε πῶς τὸν δέχεται πολὺ νεγκιζέ. 'Απὸ τὴ στιγμὴ ποὺ κατάλαβε τοὺς σκοπούς του. — καὶ μπορεῖ νὰ μὴν κατάλαβε; — μοῦ φαίνεται πῶς δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς ἔπιδεικνύῃ ἔτσι τὰ κάλλη της.

(Άκολυθα)